

Arartekoaren 2023R-966-22 Ebazpena, 2023ko ekainaren 27koa Honen bidez, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari gomendatzen zaio ondorioz gabe utz dezala "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan emandako baja bat.

Aurrekariak

1. Arartekoak herritar baten kexa onartu zuen izapidetzeko. Kexan, herritarrak adierazi zuen ez zegoela ados Bizkaiko Etxebizitza lurralde-ordezkariek, inskripzioa berritu ez zuela iritzita, "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan baja emateko hartutako erabakiarekin.

Zehazki, kexaren sustatzaileak erakunde honi jakinarazi zion lehen aldiz izan zuela etxebizitza-eskatzaile gisa baja hartu izanaren berri 2022ko otsailaren 22an, hain zuzen ere, Lanbideko Prestazioen eta Gizarteratzearen zuzendariak etxebizitzarako prestazio osagarria (aurrerantzean, EPO) azkentzea ebatzi zuenean. Era berean, 3.348,33 euro itzultzeko eskatu zioten, bidegabeki jasotako prestazioengatik.

Ordura arte, kexagileak uste zuen etxebizitza babestuaren bere eskaria aktibo zegoela, ez baitzuen kontrako jakinarazpenik jaso. Horregatik, 2022ko martxoaren 16an, kexaren sustatzaileak erreklamazio bat jarri zuen Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzan, gertatutakoa argitzeko.

Horri dagokionez, kexagileak adierazi zuen 2020ko azaroaren 25ean inskripzioa berritzeko eskatu zuela, baina ez zuela inolako erantzunik jaso.

Erreklamazioari erantzunez, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak kexaren sustatzaileari jakinarazi zion ez zegoela berritzeko eskaeraren berririk. Izan ere, ziurtatu zioten erantsitako dokumentuan jasotako datuak ez zetozeela bat erregistro ofizialean jasotakoekin. Zehatzago, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak adierazi zuen datuak ez zetozeela bat bigarren abizenarekin.

Azalpenak emateko asmoz, kexagileak adierazi zuen hain zuzen ere akats bat zegoela bigarren abizenean; hala ere, eskabidean jasotako gainerako datuak zuzenak zirela berretsi zuen. Are gehiago, interesdunak adierazi zuen emandako dokumentuan beharrezko gainerako datuak sartu zituela, hala nola posta-helbidea, telefono-zenbakia eta helbide elektronikoa, eskaerak zuzenketarik behar izatekotan.

Hala eta guztiz ere, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak berriro adierazi zuen ez zegoela jasota 2020ko azaroaren 25eko berritzeko eskaera egin zenik, eta "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistrotik baja eman zitzaiola egiaztatuta zuen.

Nolanahi ere, kexagileak azaldu zuen ez zuela inolako jakinarazpenik jaso inskripzioa berritzeko betebeharrari buruz, ez eta gerora emandako bajari buruz ere. Gainera, Arartekoari adierazi zion ez zuela jaso gertatutakoaren berri emateko mezu elektronikorik edo telefono-deirik.

2. Azaldutako egitateak ikusita, 2022ko maiatzaren 25ean Arartekoak hasierako laguntza-eskaera igorri zion Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari.

Idazki hartan, Bizkaiko Etxebizitza lurralde-ordezkariek kexagilearen inskripzioari baja ematea erabakitzeke arrazoiei buruzko informazioa eskatu zuen Arartekoak.

Era berean, egindako abisuen, komunikazioen edo jakinarazpenen berri izan nahi zuela adierazi zuen Arartekoak, kexagileari jakinarazitako egintzak —halakorik egon bazen— noiz bidali eta jaso ziren jakiteko, bai eta jakinarazpenen eduki osoa ezagutzeko ere. Zehazki, Arartekoak jakin nahi zuen nola jakinarazi zitzaion kexaren sustatzaileari inskripzioa berritzeko betebeharra zuela.

Azkenik, kexaren sustatzaileak 2020ko azaroaren 25ean aipatutako balizko berritze-eskaeraren izapidetze-egoera ezagutzea eskatu zuen Arartekoak.

3. 2022ko ekainaren 21eko hasierako lankidetz-eskaera horri erantzuteko, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio sailburuaren kabineteko zuzendariaren erantzuna sartu zen erakunde honen erregistrora, eta, horrekin batera, Bizkaiko Etxebizitza lurralde-ordezkaritzak 2022ko ekainaren 14an egindako txosten bat erantsi zen.

Aipatutako txostenaren bidez, kexagilea etxebizitza babestuen eskatzaile gisa bajaran emateko eskaera izapidetzean egindako jarduketan berri eman zion sailburuak Arartekoari. Txostenak, zehazki, honako hau zioen:

- *"...el expediente SD2-xxxxx/18 fue dado de baja el 17-06-2020 por no renovación. La Delegación Territorial no ha tenido conocimiento de dicha solicitud de inscripción, ni de renovación, hasta que la adjuntó a su reclamación de 16 de marzo de 2022, ya que, como se indicó en la contestación a su reclamación, dicha solicitud no fue presentada en el registro de Etxebide."*

Egindako jakinarazpenari dagokionez, eta inskripzioa berritzeko epea amaitu baino lehen informatzeko eskakizunari dagokionez, txostenak honako hau adierazten zuen:

- *"Los avisos para la renovación de las inscripciones de Etxebide no son obligatorios por lo que se remiten por correo ordinario. Las notificaciones se practican en los supuestos de baja en la inscripción y en el caso de la baja del expediente SD2-xxxxx/18 Correos nos comunicó que no fue posible"*

entregarla por ser el reclamante desconocido en la dirección que constaba en su expediente (...) por lo que fue notificada mediante publicación en el BOPV de 15 de junio de 2020."

-

Azaldutakoa gorabehera, posta-zerbitzuek egindako ziurtagiriak, entregatzea ezinezkoa zela egiaztatzen zuenak, honako aipamen hau jaso zuten:

- *"1º Intento de entrega el 10/03/2020 a las 19:45, por el empleado (...) ha resultado 03 Ausente."*

Hala eta guztiz ere, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak ez zuten informaziorik eman bigarren saiakera bati buruz. Ondorioz, Arartekoak ere ez zuten informaziorik lortu iritsiera-abisu bat eskura jartzeari buruz.

Gainera, Arartekoak egiaztatu zuen kontraesanak zeudela "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroko inskripzioaren bajaren ondorio-datari dagokionez. Hala ere, nahiz eta txostenean hasieran adierazi zen inskripzioa 2020ko ekainaren 17an bajan eman zela, gerora Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak honako hau jakinarazi zuen:

- *"...el expediente SD2-xxxxx/18 fue dado de baja el 27-02-2020."*

4. Arrazoi horregatik, eskuratutako informazio kontraesankorra kontuan hartuta, Arartekoak erabaki zuen 2022ko uztailaren 4an berriz ere Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailarekin harremanetan jartzea, bidalitako informazioa argitu eta zabaldu zezan.

Bigarren idazki horretan, Arartekoak arreta jarri zuen kexagileari inskripzioa berritzeko betebeharra jakinarazteko moduan, bai eta "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan baja eman izanaren jakinarazpen pertsonala egiteko moduan ere. Bereziki, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak zergatik jo zuen baliozkotzat Correosek bigarren saiakera egiaztatu ez zuten jakinarazpena, nahiz eta lehenengoan berariaz adierazi zuen kexaren sustatzailea etxean "ez zegoela".

Azkenik, Arartekoak jakin nahi izan zuen zein izan zen bajaren data zehatza eta zergatik ez zen beste aukerarik baloratu, jakinarazpena ediktu bidez argitaratu aurretik interesdunak administrazio-ebazpena benetan ezagutzen zuela ziurtatzeko.

5. Arartekoak ez zuten erantzunik jaso bigarren informazio-eskaera horri lotuta, eta, hortaz, 2022ko abuztuaren 8an, errekerimendu bat helarazi zion Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari, gogorarazteko berariaz erantzun behar zuela.

Tamalez, bidalitako errekerimenduak ere ez zuten erantzunik izan, eta, beraz, 2022ko abenduaren 5ean, Arartekoak ohartarazpen bat bidali zuen, esanez ez

erantzuteak erakundearen jarduera oztopatzen zuela, eta, beraz, Arartekoaren erakundea sortu eta arautzen duen otsailaren 27ko 3/1985 Legearen 24. artikulua aurkako jokabidea zela. Gainera, Estatuko erakundearen eta Zigor Kodearen XXI. tituluko III. kapituluaren aurreikusitako botere-banaketa aurkako delituetako bat izan zitekeen.

Azkenik, bidalitako ohartarazpenari erantzunez, 2022ko abenduaren 21ean, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio sailburuaren kabineteko zuzendariaren idazki bat jaso genuen erakunde honen erregistroan, zeinari 2022ko ekainaren 21ean bidalitako txosten bera erantsi zitzaion. Hau da, Arartekoak lehenago jaso zuen txosten bera igorri zen berriro. Horrela, aurreko erantzunean azaldutakoa hitzez hitz transkribatzera mugatu zen erantzuna.

Hori dela eta, Arartekoak hainbat kudeaketa informal egin zituen, erreklamazioa behar bezala aztertzeko bereziki garrantzitsutzat jotzen zituen gaien inguruko erantzuna jasotzeko.

Hala eta guztiz ere, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak idatziz jakinarazi zuen ekainaren 21ean bidalitako erantzuna behin betikotzat jo behar zela.

6. Horrenbestez, ulertzen da Arartekoak legeaz esleitutako ikerketa-jarduerak egin dituela eskatutako informazioa lortzeko, eta kexa-espeditentean judizio-elementu nahikoak daudenez, honako gogoeta hauek egin dira:

Gogoetak

1. Lehenik eta behin, Arartekoak gogorarazi nahi du bidalitako laguntza eskaerei behar bezala erantzuteak garrantzi handia duela, eta administrazio publikoek eskura duten informazio interesgarri guztia jaso behar dela bertan, erakunde honetan jartzen diren kexak zuzen izapidetze aldera.

Hain zuzen ere, Arartekoak bere eskaeretan azaltzen diren kontuei epean ez erantzutea edo erantzun eskasak ematea oztopo handia da legeaz esleitutako eginkizunak behar bezala betetzeko; gainera, horrek modu larrian kaltetzen ditu erakunde honetara jotzen duten pertsonen eskubideak.

Hori guztia dela eta, Arartekoak gogora ekarri nahi du, otsailaren 27ko 3/1985 Legeak —erakunde hau sortu eta arautzekoak— 23. artikuluan ezarritakoaren arabera, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Saila *“eskatzen zaizkion datu, dokumentu, txosten edo argibide guztiak lehentasunez eta premiaz ematera behartuta dagoela”*.

Azaldutakoari dagokionez, Arartekoak gogorarazten du 2022ko uztailaren 4an Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailaren lankidetzara

eskatu zuela 2022ko ekainaren 21ean jasotako informazioa argitzeko eta zabaltzeko.

Hala eta guztiz ere, abuztuaren 8an errekerimendu bat egin eta 2022ko abenduaren 5ean ohartarazpen bat bidali ondoren, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak, 2022ko abenduaren 21eko erantzunean, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak ekainaren 21ean egindako eta hasierako erantzunean bidalitako txosten bera erantsi zuen.

Nolanahi ere, erakunde honen eta administrazio publikoen arteko harremanak zuzendu behar dituen kontraesanaren printzipioa kontuan hartuta, Arartekoak hainbat kudeaketa egin zituen eskatutako informazioa lortzeko, 2023ko otsailera arte luzatu zirenak.

Hala eta guztiz ere, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak adierazi zuen ekainaren 21ean bidalitako erantzuna behin betikotzat jo behar zela.

Nolanahi ere, jarraian argudiatzen saiatuko garenaren ildotik, Arartekoak uste du kexa-espeditentean badaudela ebazpen hau egitea ahalbidetzen duten nahikoa balorazio-elementu.

2. Duela hamarkada batzuetatik, bai 1948ko abenduaren 10eko Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak (25.1 artikulua), bai 1966ko abenduaren 16ko Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunak (11.1 artikulua), bai Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak (34.3 artikulua), bai eta Europako Gutun Sozialak berak (31. artikulua) ere, etxebizitzak alderdi soziala duela azpimarratu izan dute, pertsonen eta beren familien bizi-baldintzak hobetzen dituelako.

Barne-mailan, etxebizitza-gaietan eskumena duten botere publiko guztien jardunari buruzko agindua edo gidalerroa Espainiako Konstituzioaren 47. artikuluan jasota dago. Hain zuzen ere, mandatu konstituzional horrek administrazio publikoak behartzen ditu, maila desberdinetan, beharrezko baldintzak sustatzera eta etxebizitza duin eta egoki bat gozatzeko eskubidea behar bezala gauzatzeko beharrezkoak diren arauak ezartzera; zehazki, lurzorua erabilera arautzera, espekulazioa ekiditeko interes orokorraren arabera.

Azken finean, arau konstituzional honek herritarraren jarrera juridikoa bermatzen du, izan ere, bizitzeko leku baten beharra du.

Espainiako Konstituzioaren 148.1 artikulua 3. apartatuan eta Euskal Autonomia Erkidegoko Estatutuari buruzko abenduaren 18ko 3/1979 Lege Organikoaren 10.31 artikuluan xedatzen den eskumen-banaketa arabera, etxebizitza-arloko eskumen osoa Euskal Autonomia Erkidegoak (aurrerantzean, EAE) dauka.

3. Ikuspegi horretatik begiratuta, babes publikoko etxebizitza bat legez okupatu ahal izateko, nahitaez eman behar da izena "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan.

Hain zuzen ere, Etxebizitzari buruzko ekainaren 18ko 3/2015 Legearen 13. artikulua ezartzen du erregistro ofizial bat sortuko dela, aurretiko administratiborregistroa ordezkatzeko edo, hala badagokio, hari jarraipena emateko. Erregistro horren helburua izango da etxebizitza babestuen eskatzaileak ezagutzea; halaber, babes publikoko etxebizitzaren esleipena kudeatzeko eta kontrolatzeko tresna izango da.

Bien bitartean, arauzko garapenik ezean, "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroa izango da, zeina Etxebizitza, Herri Lan eta Garraio sailburuaren 2012ko urriaren 15eko Aginduan (etxebizitza-eskatzaileen erregistroari eta babes ofizialeko etxebizitzak nahiz araubide autonomikoko zuzkidura-bizitokiak esleitzeko prozedurei buruzkoan) (aurrerantzean, 2012ko urriaren 15eko Agindua) jasotzen diren eskakizunen arabera eratu baita, etxebizitza babestuen eskatzaileak kudeatu eta kontrolatzeko erregistroa, bat etorrira dagokion Etxebizitza lurralde-ordezkaritari esleitutako ahalekin¹.

4. Orain arte azaldutakoaren harira, interesgarria da nabarmentzea 2012ko urriaren 15eko Aginduaren 12. artikulua jasotzen duela eskaera orok barnebidu behar duen oinarritzko edukia. Zehazki, erreklamazio hau ebazteko, bereziki interesgarria da b) letra "Erroldaren udalerría eta erroldaren antzínatasuna" egiazta dadin eskatzea.

Izena emateko eskaera egiten denean eskakizun hori egiteak bat egiten du martxoaren 4ko 39/2008 Dekretuan (babes publikoko etxebizitzaren araubide juridikoari eta etxebizitzaren eta lurzorua inguruko finantza-neurriei buruzkoan) jasotzen den betebeharrarekin. Izan ere, 16.1.c) artikuluan jasotzen du babes publikoko edozein etxebizitza eskuratzeko nahitaezkoa dela betebeharrak izateko ahalmena duen pertsona bat gutxienez EAEn erroldatuta egotea.

Hain zuzen ere, ikusi ahal izan denez, etxebizitza-eskatzaile gisa erregistratzeko, EAeko udalerrí batean erroldatuta egotea egiaztatu behar da. Baina ez hori bakarrik. Eskatzailearekin arin eta egoki komunikatu ahal izateko, aintzat hartu behar da Etxebizitza lurralde-ordezkaritzek inskripzio-eskaera formalizatzeko erabiltzen dituzten formularioetan aukera dagoela posta elektronikoa helbide bat (lehentasunezko komunikabide gisa), telefono-zenbaki bat (SMSak bidali ahal izateko) eta posta-helbide bat (jakinarazpenak egiteko) sartzeko.

¹ **Lehendakaria.** Urtarrilaren 19ko 11/2021 Dekretua. Horren bidez ezartzen da Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailaren egitura organikoa eta funtzionala. 17.1.r) artikulua. Eskuragarri hemen: 2021eko urtarrilaren 29ko EHAA, 21. zk..

Azken batean, EAEn babes publikoko etxebizitza baten eskatzailea izateko betetzen diren espedienteetan, inskribatutakoarekin arin eta hainbat modutan komunikatu ahal izateko datu ugari jasotzen dira.

5. Behin interesduna babes publikoko etxebizitza-eskatzaile gisa inskribatuta dagoenean, kontuan hartu behar da 2012ko urriaren 15eko Aginduaren 16. artikulua bi urteko balio-epea aurreikusten duela. Beraz, "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan jarraitzeko, bi urtean behin inskripzioa berritzeko eskaera egin behar da.

Hain zuzen ere, garrantzi juridiko txikiko izapidea izatetik urrun, inskripzioa berritzeko izapide hori ez egiteak, 2012ko urriaren 15eko Aginduaren 18 c) artikulua arabera, etxebizitza babestuaren eskatzaile gisa baja ematea dakar.

Are gehiago, "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan baja emateak, berariazko berritze-eskaerarik formalizatu ez izanagatik gertatu denak, 2012ko urriaren 15eko Aginduaren 19. artikulua arabera, antzinatasuna galtzea dakar, bai eta urtebetez berriro izena emateko aldi baterako debekua ere.

Jakina denez, gainera, etxebizitza babestuaren eskatzaile gisa baja egoeran egoteak ondorio larriak izan ditzake etxebizitza duin eta egoki bat legez okupatzeko eskubide subjektiboa duten pertsonengan, baldin eta gizarte-prestazioak jasotzen badituzte, hala nola diru-sarrerak bermatzeko errenta, EPO eta etxebizitzarako prestazio osagarria.

6. Azaldutakoa dela bide, Arartekoak ez dauka nahikoa informazio baieztatzeko —kexagileak erreklamazioan adierazi zuen bezala— 2020ko azaroaren 25ean inskripzioa berritzeko eskaera formalizatu zuenik. Aitzitik, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak jakinarazi du aipatutako eskaera ez zela erregistroan aurkeztu.

Nolanahi ere, Arartekoak egiaztatu du espedienteetan ez dela jaso inongo jakinarazpen pertsonalik egin denik kexagileari inskripzio-epearen indarraldia amaituko zela eta inskripzioa berritzeko beste eskaera bat egin behar zuela egoki jakinarazteko.

Horri dagokionez, Arartekoak 2012ko urriaren 15eko Aginduaren 16.3 artikuluan xedatutakoa zehaztu nahiko luke:

- *"Babestutako Etxebizitzak Esleitzeko Zerbitzu Publikoak (Etxebide) inskribatzeko epea amaituko den eguna berritu ahal izateko behar beste aurrerapenez jakinaraziko die pertsonen edo bizikidetzak-unitateei".*

Hau da, etxebizitza-eskaera ez berritzearen ondorio larriak azalduta, bidezkoa da eskatzea interesdunek pertsonalki, berme guztiekin eta nahiko aurrerapenarekin jaso dezatela beren inskripzioaren indarraldiaren amaierari buruzko informazioa.

Hori guztia, egin beharreko izapideak hasi eta bajaren ondorio juridikoak saihesteko.

Ildo horretatik, deigarria da Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak uste izatea ez dela derrigorrezkoa eskaerak berritzeko ohartarazpenak egitea eta, beraz, horien inguruko jakinarazpenak, batzutan, posta arruntaren bidez egitea.

Arartekoaren aburuz, arestian aipatu dugun 2012ko urriaren 15eko Aginduaren 16.3 artikulua exijitzen duenez, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak muturreraino eraman behar ditu izapideak, babestutako etxebizitzaren eskatzaile gisa izena eman dutenei indarraldiaren amaieraren berri emateko nahikoa aurrerapenarekin. Hori guztia, interesdunek "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan baja eman, inskripzioaren antzintasuna galdu eta hainbat prestazio ekonomikotan ondorioak jasatea saihesteko.

Azken batean, azaldu dugun bezala, Administrazioari dagokio inskripzioaren amaiera-dataren berri ematea, berme guztiekin, eta jakinarazpena egiteko modua egiaztatzea.

Hala eta guztiz ere, Arartekoak egiaztatu besterik ezin du egin kexa-espeditante honetan ez dagoela inolako dokumenturik ondorioztatzeko "Etxebide" Babestutako Etxebizitzak Esleitzeko Zerbitzu Publikoak zuzenean jakinarazi ziola kexaren sustatzaileari, berme guztiekin eta behar besteko aurrerapenarekin inskripzioaren indarraldia amaitu zela.

7. Edonola ere, Arartekoak egoki ikusten du Arabako Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak jakinarazpen pertsonalak eta jarduketak nola egin zituen aztertzea, kontuan izanik kexagileak jakinarazpenak jasoko dituela ahalik eta gehien ziurtatzeko moduan egin behar direla.

Ildo horretatik, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 39. eta 40. artikuluen arabera (aurrerantzean, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen Legea) eta interesdunei beren eskubide eta interesei eragiten dieten administrazio egintzak jakinaraztera behartzen du Administrazioa, eta jakinarazpenaren mende jartzen du egintza horien eraginkortasuna.

Azken batean, jakinarazpen guztien azken helburua da egintzaren edukia interesdunari helaraztea, eta beti bermatu behar da babesgabetasunik sortzen ez dela; formaltasunek helburu horren zerbitzura egon behar dute.

Horri lotuta, APAPELen 44. artikulua xedatzen duenaren arabera, prozedura batean ez dagoenean argi nor diren interesdunak edo nora bidali behar den jakinarazpena edo jakinarazten saiatu bada eta ez bada lortu, orduan Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratutako iragarki baten bidez egingo dela jakinarazpena.

Kasu honetan, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak ediktu bidezko argitalpenaren formula baliatu zuen, baina Correosek ez du egiaztatu bigarren saiakera bat egin zuenik. Ildo horretatik, posta-zerbitzuek egindako ziurtagiriak agerian uzten du egitate hori, bertan honako hau berariaz adierazten baita:

- *"1º Intento de entrega el 10/03/2020 a las 19:45, por el empleado (...) ha resultado 03 Ausente."*

Hain zuzen ere, ziurtagirian beren-beregi aipatzen denez hartzailea etxean "ez dagoela", bigarren saiakera bat egin beharko zatekeen, jarraian azalduko den moduan. Hala eta guztiz ere, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak emandako informazioaren arabera, Arartekoak ez du uste ediktu bidezko argitalpena justifikatzen duten legezko eskakizunak errespetatu direnik.

Ildo horretatik, APAPELen 42. artikuluan honako hau adierazten da berariaz:

- *"...Inor ez bada jakinarazpenaren kargu egiten, hala jasoko da espedientean, jakinarazpena egiteko ahaleginaren eguna eta ordua ere adierazirik. Beste ahalegin bat egingo da, bakarra, hurrengo hiru egunen barruan eta beste ordu batean. Lehenbiziko jakinarazpen-ahalegina hamabost orduak baino lehen egin bada, bigarren ahalegina hamabost orduak baino geroago egingo da, eta alderantziz, betiere hiru orduko tartea utzirik, gutxienez, bi ahaleginen artean. Bigarren ahaleginean ere huts egiten bada, 44. artikuluan aurreikusitako moduan jokatuko da.."*

Aurretik azaldutakoarekin bat etorritz, Posta-zerbitzuen prestazioa arautzen duen Erregelamendua (aurrerantzean, 1829/1999 ED) onartzen duen abenduaren 3ko 1829/1999 Errege Dekretuaren 42. artikulua honako hau aurreikusten du:

- *"Si practicado el segundo intento, éste resultase infructuoso por la misma causa consignada en el párrafo anterior o bien por el conocimiento sobrevenido de alguna de las previstas en el artículo siguiente, se consignará dicho extremo en la oportuna documentación del empleado del operador postal y, en su caso, en el aviso de recibo que acompañe a la notificación, junto con el día y la hora en que se realizó el segundo intento."*

Hala eta guztiz ere, emandako dokumentazioaren arabera, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak 2020ko martxoaren 10ean, 19:46an, saiakera bakarra egin zela baino ez du egiaztatu, eta saiakera horren emaitza "ez dago" izan zen.

Nolanahi ere, Bizkaiko Etxebizitza lurralde-ordezkariek Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian (aurrerantzean, EHAA) argitaratu zuen, 2020ko ekainaren 15ean, kexagilea babes publikoko etxebizitzaren eskatzaile gisa baja emateko iragarkia.

Hala eta guztiz ere, lehen adierazi den bezala, Arartekoak ez du jaso bigarren saialdirik egin zenik edo jakinarazpena dagokion iritsiera-abisuaren bidez eskura jarri zela egiaztatu denik, ediktua jarri aurretik.

8. Jakina denez, jakinarazpena administrazio-egintzen eraginkortasunaren oinarri da, eta haren helburua da interesdunek egintzaren edukia jakin dezaten bermatzea eta, hala badagokio, interesdunek egoki iritzitako ekintza guztiak egin ditzatela.

Hain zuzen ere, arrazoi horregatik, funtsezko formalitateak jarraitu gabe egindako jakinarazpenak ez lirateke interesdunaren jakinaren gainean behar bezala jarriko, eta, beraz, defentsa-gabezia eragingo lukete.

Hala ere, presuntzio horrek kontrako froga onartzen du, eta horren zama Administrazioari dagokio.

Hain zuzen ere, Administrazioak berme guztiak jarri behar ditu jakinarazpen-saiakerak nola egin diren egiaztatzeari dagokionez, bai eta iritsiera-abisua jasota egoteari eta jakinarazpen-zerrendan jarraitzeari buruz ere, hartzaileak jakinarazpen-ahalegin horren berri izan dezan eta posta-bulegoan agertu izanagatik jakinarazpen hori jasotzeko aukera izan dezan.

Orain arte azaldutakoari dagokionez, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak ez dio jakinarazi Arartekoari zergatik hartu zuen baliozkotzat 2020ko martxoaren 10ean 19:46an egindako jakinarazpen-saiakera bakarra, zeinaren emaitza “*ez dago*” izan baitzen.

Ondorioz, Arartekoak ez du uste Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritza 2020ko ekainaren 15ean ediktu bidezko jakinarazpena egitea justifikatzeko arrazoirik dagoenik.

Bestelako ondorioa egingo zukeen Arartekoak, baldin eta entregatzeko ezintasunaren ziurtagiriak “*Ezezaguna*” emaitza agerrarazi izan balu, “*ez dago*” emaitzaren ordez. Lehen saiakera egin zen helbidean hartzailea ezezaguna balitz, ez luke zentzurik bigarren saiakera bat egiteak.

Hala eta guztiz ere, azpimarratu behar da Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak bidalitako ziurtagirian jasotzen dela saiakera bakarra egin zela eta emaitza “*ez dago*” izan zela.

9. Arartekoak hainbat ebazpenetan² eman du jakinarazpenetan bermeak eskatzeari buruzko iritzia.

Orduan ere azaldu zen ediktu-jakinarazpenak, benetako jakinarazpen izaera baino, lege fikzio izaera duela. Jurisprudentziak etengabe azpimarratu du hori, eta

² **Arartekoa.** Besteak beste: Arartekoaren 2014R-1276-14 Ebazpena, 2015eko irailaren 17koa. Horren bidez, eta Arartekoaren 2018R-2315-17 ebazpena eta 2022R-979-22 ebazpena, 2022ko azaroaren 28koa. Horien bidez Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailari gomendatzen zaio ondorioz gabe utz dezala “Etxebide” Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan emandako baja bat. Eskuragarri hemen: www.ararteko.eus

nabarmendu du administrazioak jakinarazpenen arloko arauan ezarritako formalitateak bete eta bere esku dauden arrazoizko aukera guztiak agortu behar dituela, jakinarazpenaren hartzailearekin harremanetan jartzeko.

Azken batean, ezin du ahaztu ediktu-deia azkenengo konponbidea dela, osagarria eta salbuespenezkoa.

Testuinguru horretan, Auzitegi Gorenak, 2012ko azaroaren 29ko epaian³, xehetasunez laburbildu zituen Konstituzio Auzitegiaren doktrina eta Auzitegi Gorenaren jurisprudentzia bera gai zehatz horri buruz. Zehazki, honako hau adierazi zuen:

- *"...al objeto de determinar si debe entenderse que el acto administrativo o resolución notificada llegó o debió llegar a conocimiento tempestivo del interesado, los elementos que, con carácter general deben ponderarse, son dos. En primer lugar, el grado de cumplimiento por la Administración de las formalidades establecidas en la norma en materia de notificaciones, en la medida en que tales formalidades van únicamente dirigidas a garantizar que el acto llegue efectivamente a conocimiento de su destinatario. Y, en segundo lugar, las circunstancias particulares concurrentes en cada caso", entre las que destaca "el grado de diligencia demostrada tanto por el interesado como por la Administración" y "el conocimiento que, no obstante, el incumplimiento en su notificación de todas o algunas de las formalidades previstas en la norma, el interesado haya podido tener del acto o resolución por cualesquiera medios".*

Ez dago zalantzarik, beraz, ediktu bidezko argitalpena azken aukera izan behar dela, Administrazioak jakinarazpenen arloko formalitateak behar bezala bete dituztenean eta helbidea ikertzeko eska daitekeen gutxieneko eginbidea gauzatu duenean.

Hain zuzen ere, Auzitegi Gorenak adierazitako lehen eskakizunari dagokionez, Arartekoak egiaztatu du Bizkaiko Etxebizitza lurralde-ordezkariek 2020ko ekainaren 15ean egindako ediktu bidezko jakinarazpena ez zela eraginkorra izan, legez eta erregelamenduz ezarritako prozedura alde batera utzita egin zelako, hau da, APELen 42.2 artikuluan eta 1829/1999 Errege Dekretuaren 42. artikuluan jasotako funtsezko izapidea alde batera utzita. Azken finean, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak ez du egiaztatu kexagilea "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan baja eman izanaren jakinarazpena berme guztiekin egin zenik.

10. Gainera, Arartekoaren ustez, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak, ahalegin handirik egin gabe, hainbat ikerketa-kudeaketa egin ahal izan zituen, baja-ebazpena interesdunari jakinarazten zitzaiola ziurtatzeko.

³ **Auzitegi Gorena.** 2012ko azaroaren 29ko Epia. Laugarren oinarri juridikoa. [[ECLI:ES:TS:2012:8569](#)].

Gai zehatz horri dagokionez, Konstituzio Auzitegiak honako hau azpimarratu du:

- *"...el emplazamiento edictal constituye un remedio último de carácter supletorio y excepcional, que requiere el agotamiento previo de las modalidades aptas para asegurar en el mayor grado posible la recepción de la notificación por el destinatario de la misma, a cuyo fin deben extremarse las gestiones en averiguación del paradero de sus destinatarios, por los medios normales, de manera que la decisión de notificación mediante edictos debe fundarse en criterios de razonabilidad que conduzcan a la certeza, o al menos a una convicción razonable, de la inutilidad de los medios normales de citación."*⁴

lido beretik, Auzitegi Gorenak, lehen adierazitako epaian, fede onaren printzipioa honako hau dela azpimarratzen du:

- *"...obliga a la Administración a que, aun cuando los interesados no hayan actuado con toda la diligencia debida en la comunicación del domicilio (bien porque no designaron un domicilio a efectos de notificaciones, bien porque los intentos de notificación en el indicado han sido infructuosos), antes de acudir a la notificación edictal o mediante comparecencia, intente la notificación en el domicilio idóneo, bien porque éste consta en el mismo expediente (...) o bien porque su localización resulta extraordinariamente sencilla."*

Modu horretan, exijitu beharreko ardurari dagokionez, Konstituzio Auzitegiak berriki adierazi du Administrazioak *"no tiene obligación de llevar a cabo largas, arduas y complejas indagaciones ajenas a su función."*⁵

Halere, Konstituzio Auzitegiak balioetsi zuen egintza jakinarazteko helbidea zein den jakite aldera ez dela ahalegin neurrigaberik egin behar, espedientean telefonozenbakia badago. Zehazki, Konstituzio Auzitegiak, ondorio gisa, honako hau adierazi zuen:

- *"No concurría, sin embargo, el presupuesto necesario para acudir a esta modalidad de emplazamiento, cual es, como se ha señalado, la convicción razonable o la certeza del hecho que le sirve de factor desencadenante, esto es, no ser localizable la demandada".*

Konstituzio Auzitegiak erabilitako argudioak hemen zeukan oinarria:

- *"Basta considerar que, de haberse efectuado el referido examen con la atención y diligencia exigible, se hubiera podido comprobar que en una de*

⁴ **Konstituzio Auzitegia.** 32/2008 Epaia, otsailaren 25ekoa. Bigarren oinarri juridikoa. [[ECLI:ES:TC:2008:32](#)].

⁵ **Konstituzio Auzitegia.** 133/1986 Epaia, urriaren 29koa [[ECLI:ES:TC:1986:33](#)] eta 188/1987 Epaia, azaroaren 27koa [[ECLI:ES:TC:1987:188](#)].

las facturas expedidas a nombre de la ahora recurrente en amparo como documentación se adjuntaban a la demanda figuraba manuscrito un número de teléfono, que no podía ser otro lógicamente, como advierte el Ministerio Fiscal que el de la demandante de amparo.”⁶

Lehen azaldu den bezala, “Etxebide” Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan alta ematen den kasuetan, asko dira interesdunek Administrazioaren esku jartzen dituzten datu pertsonalak.

Beraz, kasuan kasuko Lurralde Ordezkaritzak errolda-udalerrriaren, telefono-zenbakiaren eta posta elektronikoaren berri du.

Horrenbestez, Arartekoaren ustez, bizilekuaz gain beste datu pertsonal osagarriak izateak erraztu egiten du interesduna kokatzea, eta Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailarentzat ez da bere eginkizunarekin zerikusirik ez duen neurrigabeko ahalegin konplexua. Are gehiago, erroldatutako udalerrian kontsulta soil bat egiteak behin betiko bermatuko zukeen Bizkaiko Etxebizitza lurralde-ordezkarriak hartutako erabakiaren berri izatea.

11. Laburbilduz, aipatutako jurisprudentzia-doktrina eta egindako gogoetak aintzat hartuta, Arartekoak uste du Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak adostutako egintzen jakinarazpenak ez zirela behar bezala egin.

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak ez du egiaztatu nola eman zion kexagileari inskripzioaren indarraldiaren amaieraren berri, inskripzioa berritzeko eskaera egin baino lehen.

Era berean, Arartekoak egiaztatu ahal izan du etxebizitza babestuaren eskatzaile gisa baja emateko ebazpenaren jakinarazpena ez zela egin eskatutako legezko bermeen arabera. Emandako dokumentazioari dagokionez, jakinarazpen pertsonalerako saiakera bakarra egin zen.

Hala eta guztiz ere, Bizkaiko Etxebizitza Lurralde Ordezkaritzak ediktuaren jakinarazpena jotzea erabaki zuen, 2020ko ekainaren 15ean EHAAn iragarki bat argitaratuta.

Arartekoaren iritziz, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak ez zituen agortu ediktua jarri aurretik zituen ikerketa-ahalmenak. Azken finean, inskripzio-espeditteek informazio osagarria izaten dute, eta horrek aukera emango luke, ahalegin handirik egin gabe, kexaren sustatzaileak hartutako erabakiaren berri izan dezan.

Hala ere, egiaztatuta geratu denez, kasu honetan kexagileak lehen aldiz jakin zuen “Etxebide” Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan baja emanda zegoela, 2022ko otsailaren 22ko ebazpenaren bidez. Orduan, Lanbideko Prestazioen eta

⁶ **Konstituzio Auzitegia.** 65/2000 Epaia, martxoaren 13koa. [\[ECLI:ES:TC:2000:65\]](#).

Gizarteratzearen zuzendariak erabaki zuen EPOa azkentzea eta 3.348,33 euro itzultzeko eskatzea, bidegabeki jasotako prestazioengatik.

Hori guztia dela eta, otsailaren 27ko 3/1985 Legeak —erakunde hau sortu eta arautzekoak— 11.b) artikuluan ezarritakoaren arabera, Arartekoak honako gomendio hau egiten du:

GOMENDIOA

Adierazitakoa aintzat hartuta, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak indargabetu dezala Bizkaiko Etxebizitza lurralde-ordezkariaren erabakia, zeinaren bidez erabaki baitzuen kexagileari "Etxebide" Etxebizitza Babestuko Eskatzaileen Erregistroan baja ematea, jakinarazpen pertsonalak ez baitzituen legezko bermeak bete.

Horrenbestez, kexagileak gainerako betekizunak betetzen baditu, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak "Etxebide" Etxebizitza Babestuen Eskatzaileen Erregistroan mantendu dezala kexagilearen inskripzio-eskaera, antzinasunari eutsita.

Azkenik, inskripzioa ez berritzeak dituen ondorio juridiko larriak ikusita, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailak arreta handiz jokatu behar du eta eskura dituen baliabideak erabili behar ditu informazioa berme juridiko guztiekin eta indarraldia amaitu baino behar besteko aurrerapenarekin emateko.

